

Informatívny rámcový obsah kurzu artikulačného tlmočenia, minimálny rozsah príslušného kurzu a kvalifikačné požiadavky na záujemkyňu/záujemcu o absolvovanie príslušného kurzu

na účely plnenia kvalifikačných predpokladov potrebných na vykonávanie pracovnej činnosti artikulačného tlmočenia v oblasti sociálnych služieb pri poskytovaní tlmočnickej služby uvedenej v § 44 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnych službách“)

Vzhľadom na rozličnú právnu úpravu pojmov: posunková reč/slovenský posunkový jazyk sa v celom materiáli v súlade s §44 zákona o sociálnych službách uvádza pojem posunková reč, pričom tento pojem je chápaný ako rovnocenný s pojmom slovenský posunkový jazyk, resp. posunkový jazyk.

A. Kvalifikačné požiadavky a požiadavky na špecifické schopnosti a fyzické predpoklady na záujemkyňu/záujemcu o absolvovanie kurzu artikulačného tlmočenia:

- najmenej stredné odborné vzdelanie;
- u záujemkyne/záujemcu s dosiahnutým vysokoškolským vzdelaním prvého stupňa alebo druhého stupňa v študijnom odbore špeciálna pedagogika zameranom na surdopédiu/ pedagogiku sluchovo postihnutých, na účely plnenia kvalifikačných predpokladov na vykonávanie pracovnej činnosti artikulačného tlmočenia v oblasti sociálnych služieb, postačuje absolvovanie kurzu artikulačného tlmočenia len v rozsahu praktického nácviku artikulačného tlmočenia- praktická časť- najmenej 80 hodín (nižšie uvedená časť C. bod III. kurzu artikulačného tlmočenia),
- dobré ovládanie slovenského jazyka, zrozumiteľná artikulácia, fyzické predpoklady pre artikulačné tlmočenie (schopnosť udržať dlhodobo očný kontakt, udržiavaný chrup, neprítomnosť niektorých anomálií pri komunikácii a v tvárovej časti).

B. Minimálny rozsah kurzu artikulačného tlmočenia:

Počet hodín vzdelávania: najmenej v rozsahu 100 hodín, z toho teoretická časť najmenej v rozsahu 20 hodín, praktická časť najmenej v rozsahu 80 hodín praktického nácviku artikulačného tlmočenia.

C. Rámcový obsah kurzu artikulačného tlmočenia:

I. Východiská a teória artikulačného tlmočenia a cieľová skupina tejto formy tlmočenia- teoretická časť – najmenej v rozsahu 15 hodín

Vonkajšie podmienky odzberania.

Vnútorne podmienky odzberania.

Postavenie tlmočníkov pre sluchovo postihnutých v dokumentoch EÚ a medzinárodných organizácií.

Súčasná úprava problematiky dorozumievania sa nepočujúcich osôb v spoločnosti v podmienkach SR.

Simultánne artikulačné tlmočenie - jeho charakteristika a možnosti využívania.

Konzekutívne tlmočenie - jeho charakteristika a možnosti využívania.

Vytváranie podmienok prostredia pre artikulačné odzberanie.

Rozdiely v artikulačnom tlmočení pre rozličné skupiny osôb.

II. Právne úpravy zamerané na tlmočenie – teoretická časť - najmenej v rozsahu 5 hodín

Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím a Opčný protokol k Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím.

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 149/1995 Z. z. o posunkovej reči nepočujúcich osôb v znení zákona č. 151/2017 Z. z.

Zákon č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov.

Orientácia v pracovnoprávných vzťahoch a obdobných vzťahoch, obchodnoprávných vzťahoch a občianskoprávných vzťahoch uplatniteľných v možnom profesijnom živote fyzickej osoby, ktorá vykonáva artikulačné tlmočenie v rámci poskytovania tlmočnickej služby ako sociálnej služby.

Sociálnoprávne minimum, schopnosť rozpoznávať potenciálne porušovanie práv osôb so zdravotným postihnutím.

Etický kódex artikulačného tlmočníka.

III. Praktický nácvik artikulačného tlmočenia- praktická časť – najmenej v rozsahu 80 hodín

Nácvik tlmočenia pre jednotlivca.

Nácvik tlmočenia v skupine.

Nácvik tlmočenia seminára, konferencie.

Nácvik tlmočenia z televíznej obrazovky – správy.

Nácvik tlmočenia z televíznej obrazovky – dokumentárne filmy.

Artikulačné tlmočenie na rozličných úradoch.

Artikulačné tlmočenie v ďalších prostrediach.

Overovanie si porozumenia artikulačného tlmočenia osobou so sluchovým postihnutím.

Profil absolventky/absolventa:

- pozná vonkajšie a vnútorné podmienky odzberania, vie ich aplikovať pri artikulačnom tlmočení,
- získala/získal základné informácie o artikulačnom tlmočení a jeho využívaní osobami so sluchovým postihnutím,
- má znalosť zákona o sociálnych službách a ďalších všeobecne záväzných právnych predpisov v rozsahu súvisiacom s vykonávaním artikulačného tlmočenia v rámci poskytovania tlmočnickej služby ako sociálnej služby,
- ovláda konzekutívne artikulačné tlmočenie,
- ovláda simultánne artikulačné tlmočenie,
- dodržiava etické princípy práce artikulačného tlmočníka.

Ukončenie kurzu artikulačného tlmočenia a preukazovanie jeho absolvovania:

Po úspešnom absolvovaní kurzu artikulačného tlmočenia v celom rozsahu účastníčka/účastník tohto kurzu ho ukončuje vykonaním záverečnej skúšky pred najmenej trojčlennou skúšobnou komisiou, z ktorej najmenej jeden člen je odborne spôsobilý v artikulačnom tlmočení. Za odbornú spôsobilosť v artikulačnom tlmočení sa považuje splnenie kvalifikačných predpokladov potrebných na vykonávanie artikulačného tlmočenia v oblasti sociálnych služieb ustanovených zákonom o sociálnych službách, posudzované podľa:

- a) § 84 ods. 10 až 12 tohto zákona, alebo
- b) prechodného ustanovenia § 110ao ods. 2 tohto zákona, u fyzickej osoby, ktorá k 31. decembru 2019 spĺňa kvalifikačný predpoklad podľa § 84 ods. 11 a 12 zákona o sociálnych službách v znení účinnom do 31. decembra 2019, a teda do 31.12.2019
  1. preukázateľným spôsobom absolvovala tlmočnicke minimum certifikátom vydaným subjektom, ktorý má oprávnenie Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR na vzdelávanie artikulačných tlmočníkov, a súčasne
  2. sa preukázateľným spôsobom zúčastňovala ďalšieho vzdelávania najmenej raz za päť rokov (priebežného udržiavania, zdokonaľovania a dopĺňania požadovaných vedomostí a schopností potrebných na vykonávanie pracovných činností v oblasti sociálnych služieb, realizovaného spôsobom podľa § 84 ods. 24 zákona o sociálnych službách),

Obsahom tejto záverečnej skúšky je overenie vedomostí účastníčky/účastníka kurzu artikulačného tlmočenia v tejto forme tlmočenia a overenie jej/jeho spôsobilosti používať artikulačné tlmočenie v konverzácií.

Po úspešnom vykonaní záverečnej skúšky realizátor kurzu artikulačného tlmočenia vystaví absolventke/absolventovi tohto kurzu doklad o tomto úspešnom absolvovaní a overení jej/jeho vedomostí v artikulačnom tlmočení a jej/jeho –spôsobilosti používať artikulačné tlmočenie v konverzácií.

U účastníčky/účastníka kurzu artikulačného tlmočenia s dosiahnutým vysokoškolským vzdelaním prvého stupňa alebo druhého stupňa v študijnom odbore špeciálna pedagogika zameranom na surdopédiu/pedagogiku sluchovo postihnutých, ktorý absolvoval kurz artikulačného tlmočenia len v rozsahu praktického nácviku artikulačného tlmočenia- praktickej časti

- a) je obsahom záverečnej skúšky len overenie jej/jeho spôsobilosti používať artikulačné tlmočenie v konverzácií a
- b) po úspešnom vykonaní záverečnej skúšky realizátor kurzu artikulačného tlmočenia vystaví absolventke/absolventovi tohto kurzu doklad o úspešnom overení jej/jeho spôsobilosti používať artikulačné tlmočenie v konverzácií.